

medføre, af omtrent 50,000 Kr., altsaa ikke noget særlig stort Beløb. De Grunde, der have foranlediget Udvalgets Flertal til at stille Forslagene, ere kortelig berørte i Betænkningen, men i øvrigt skal jeg ogsaa henvise til Bemærkningerne til Lovforslaget, som ganske vist ikke ere trykte i Forslaget for i Aar, men vare trykte i det Forslag, der blev fremsat i Fjor, og som var ganske enslydende med det her foreliggende. Det er udtrykkeligt bemærket dér, at de foreslaaede Lønninger ere „de laveste, hvorom der bør være Spørgsmaal“. Det er bemærket, hvor længe man er om at opnaa en Stilling som Dommer i en af de kollegiale Retter, særlig naturligvis i Højesteret, at man skal være meget nær ved 60 Aar og undertiden over 60 Aar for at blive ansat dér. Det er bemærket, at de nugældende egentlige Lønninger for Dommerne ere fastsatte for omtrent et halvt Hundrede Aar siden, og at man ved Loven om Rettens Pleje ganske vist gav et midlertidigt Tillæg, men som dog ogsaa kun var bestemt til at være midlertidigt og ikke i og for sig er afmaalt eller afpasset efter Stillingen. Jeg skal yderligere gøre opmærksom paa, at Bemærkningerne sige, at det er blevet udtalt af den daværende Finansminister i Folketinget den 9. November 1907, at Indtægten pr. Individ hele Befolkningen igennem siden 1870 er stegen med 90 pCt. og Pengenes Værdi i Sammenligning hermed faldet, hvilket nok som turde vise, hvor langt man er fra at have nogenlunde passende Lønninger for Dommerne. Ganske vist er der her foreslaaet adskilligt højere Lønninger end de nugældende, men denne Bemærkning har dog sin Betydning, fordi den viser, hvor betydeligt Pengenes Fald har været i den sidste Menneskealder. Endelig gør jeg opmærksom paa, hvad der er udtalt i Bemærkningerne, at de her foreslaaede Lønninger ere ret beskedne, naar de sammenlignes med de Lønninger, der ere fastsatte for Københavns Kommunes Embedsmænd.

Jeg for mit Vedkommende er nu af den Mening, at det er nyttigt for Staten og godt for Samfundet at have saa fortræffelige Folk som muligt blandt Juristerne til Dommere, uafhængige, sagkyndige Folk, men Uafhængighed naar man ikke, naar man er økonomisk trykket. Derfor bør Dommernes Løn være en saadan, at de kunne komme igennem med de Fordringer, som nu til Dags stilles ikke blot til dem i deres Samfundsstilling, men i det hele efter de Fordringer, som nu til Dags stilles til Livet. Det forekommer mig derfor, at det

eren god Gerning, man gør, naar man stiller Dommerne paa en saadan Fod, at de ere i Stand til at komme ordentlig igennem med deres Lønning. Og jeg kan ikke nægte, at ogsaa det Hensyn spiller en Rolle for mig, at man dog maa stille sig saaledes, at man ikke lukker Døren for saadanne Kræfter, som man fremfor alle maa ønske ind i Retterne, og det vil blive Tilfældet, hvis man stiller Lønningerne saaledes, at de dygtigste blandt Juristerne altid ville kunne gøre Regning paa at faa bedre Stillinger udenfor Retten end i Retten. Der skal dog til de kollegiale Retter søges ikke blot, som jeg før nævned, uafhængige, men ogsaa særligt dygtige og særligt vel kvalificerede Folk, og det er en Opgave af saa stor Vigtighed, at den vel er et Offer værd fra Statens Side, og det Offer, her er Spørgsmaal om, er jo i Virkeligheden ikke af dem, som betyde noget.

Der er under de foregaaende Forhandlinger flere Gange af den ærede Justitsminister hentydet til den øjeblikkelige Situation og de forhaandenværende økonomiske Forhold. Efter min Mening har dette *aldeles* intet at betyde for et Lovforslag som dette. Dette er jo ikke en Lov, som laves for de øjeblikkelige økonomiske Forhold eller overhovedet for de øjeblikkelige Forhold. Skal man regne efter, hvor længe Lønningslove pleje at leve her i Landet, specielt for Dommere i kollegiale Retter, maa man op paa et halvt Aarhundrede, og derfor kan man ikke spørge, hvorledes de økonomiske Forhold ere i dette Øjeblik, men maa spørge om, hvorledes man i det hele taget kan antage, at Forholdene ville stille sig i det lange Løb, i længere Tid. En Ting er det, naar man f. Eks. skal bygge en Bro over Masned-sund, naar det gælder at foretage en Handling en Gang for alle — eller lade være at foretage den, som det synes, man vil; men noget helt andet er det med Lovbestemmelser som disse, der skulle gælde i længere Tid. Der har man ikke Lov til, fordi man i Øjeblikket ikke har en vel forsynet Kasse, at sige: saa maa Lønningerne blive lavere, end de ellers skulde være. Man maa se paa, hvorledes Lønningen bør være, saa kan man være sikker paa, at saa overkommer man ogsaa nok den Løn, man vil fastsætte, selv om man i Øjeblikket ikke er særdeles rigelig beslaaet. Jeg til-lader mig at anbefale Flertallets Ændringsforslag til §§ 1 og 12.

Johansen: Jeg kan nøjes med at henvise til Mindretallets Bemærkninger i